

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

תע"א 1913-09 פרי נ' רשות השידור - לישכה משפטית

בפני כב' השופט דניאל גולדברג
נ.צ. (ע) ציפי בר
נ.צ. (מ) תמיר ברשד

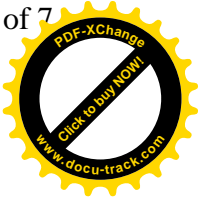
תובע מנחם פרי
ע"י ב"כ עו"ד לואיז ספורטס

נגד

נתבעת רשות השידור
ע"י ב"כ עו"ד סיגל הורוביץ

פסק דין

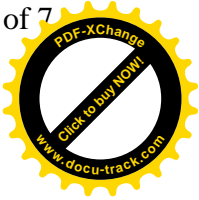
- 1
- 2 1. עניינו של הליך זה הינו תביעת התובע לחייב את הנתבעת לקדמו לדרגה 43 החל מיום
- 3 1.3.05 ולדרגה 44 החל מיום 1.3.07, וכן לשלם לו הפרשי שכר הנובעים מכך, והכל מתוקף
- 4 כהונתו הנטענת כמנהל מחלקת הקריינים בתקופה שבין 1.3.05 עד 31.12.08.
- 5 **העובדות**
- 6 2. התובע, מר מנחם פרי, עובד ברשות השידור מאז שנת 1971. משנת 1976 משמש התובע
- 7 כקריין במחלקת הקריינים. ביום 1.2.99 קודם התובע לדרגה +42 אישית בדירוג קריינים
- 8 ומאז הוא שוהה בדרגה זו (הואיל ודרגה 41 היא דרגת השיא לקריין).
- 9 3. בשנת 2004 פרש מנהל מחלקת הקריינים מתפקידו וקם צורך לאייש תפקיד זה. מנהל
- 10 הרדיו דאז, מר יוני בן מנחם, החליט להטיל על התובע למלא תפקיד זה באופן זמני עד
- 11 לפרסום מכרז והודיע על כך לתובע בשיחה שהתקיימה ביניהם. התובע הביע הסכמתו למלא
- 12 את המטלות של מנהל מחלקת הקריינים באופן זמני והחל בכך ביום 1.3.05.
- 13 4. אין חולקים כי הובהר לתובע כי לא יהיה זכאי להטבות השכר הכרוכות במינוי פורמלי-
- 14 תקני לתפקיד מחלקת הקריינים. הבהרה זו הועלתה על הכתב במכתבו של מנהל חטיבת
- 15 הביצוע ברשות השידור לתובע מיום 24.2.05, בו התבקש התובע "ליטול אחריות על מחלקת
- 16 הקריינים עד לפרסום מכרז לניהול המחלקה או עד שיחלט אחרת". במכתב זה נאמר כי
- 17 "לצערי לפי הנחיות המינהל לא אוכל לתגמל אותך בשכר עבור האחריות על המחלקה".
- 18 5. התובע מילא בפועל את התפקידים המוטלים על מנהל מחלקת הקריינים מיום 24.2.05 עד
- 19 ליום 31.12.08, מועד בו התבקש התובע לסיים את "נטילת האחריות" למחלקת הקריינים.
- 20 בכל התקופה האמורה לא פורסם מכרז לתפקיד מנהל מחלקת הקריינים מסיבות שפורטו

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

תע"א 1913-09 פרי נ' רשות השידור - לישכה משפטית

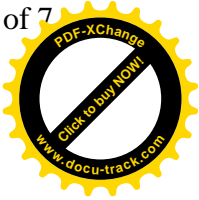
- 1 בתצהירו של מנהל כוח אדם ברשות השידור, מר צימרמן, הנעוצות בצפי לשינויים ארגוניים
- 2 ברשות השידור.
- 3 6. אין חולקים שבכל התקופה בה התובע מילא את המטלות של מנהל מחלקת הקריינים, הוא
- 4 הוסיף לבצע את עבודתו הרגילה כקריין. במסגרת זו, דיווח התובע על שעות נוספות וקיבל
- 5 בעדן תשלום לפי שבוע עבודה של 4 ימים, בהתאם להסכמים הקיבוציים החלים על קריינים
- 6 ברשות השידור. אין מחלוקת ששבוע עבודה של מנהל מחלקה הוא בן 6 ימים.
- 7 7. תוך כדי תקופת מילוי התפקיד של ניהול מחלקת הקריינים על ידי התובע, פנה מנהל חטיבת
- 8 הביצוע, מר מוטי אמיר, לגורמים ברשות השידור בבקשה להעניק לתובע תנאים של מנהל
- 9 מחלקה, וזאת בנימוק שהתובע מילא את המטלות של מנהל מחלקת הקריינים לשבועות
- 10 רצונו של מנהל חטיבת הביצוע (פניות מיום 18.12.05, 26.11.06, 7.10.07).
- 11 8. ואכן, אין מחלוקת שהתובע מילא את המטלות של מנהל מחלקת הקריינים בהצלחה, כפי
- 12 שעולה ממכתבו של מר מוטי אמיר לתובע מיום 1.1.09, שעל גבה הוסיף מנהל הרדיו, מר
- 13 אריה שקד, את ברכתו והבעת הערכתו.
- 14 9. אין חולקים שהתובע אינו בעל תואר אקדמי.
- 15 10. מתח הדרגות התקני לתפקיד מנהל מחלקה הוא 40-43.
- 16 **טענות הצדדים**
- 17 11. להלן עיקרי טענות התובע לביסוס זכאותו לסעדים הנתבעים על ידו, אשר כוללים, כאמור,
- 18 העלאה בדרגות והפרשי שכר הנובעים מכך וכן פיצוי בעד הפרשות לקופות גמל בחסר ופיצוי
- 19 על עגמת נפש:
- 20 א. התובע שימש בפועל כמנהל מחלקת קריינים ועל כן הוא זכאי לתנאי מנהל מחלקה.
- 21 ב. הובטח לתובע על ידי מנהלו הישיר, מר מוטי אמיר, כי בקשתו לקבל תנאים של
- 22 מנהל מחלקה תוסדר, כעולה מפניותיו לגורמים שונים ברשות השידור.
- 23 ג. הנתבעת נהגה בתובע בחוסר תום לב בכך שבמשך כארבע שנים, לאחר שבמצוקתה
- 24 פנתה אליו ו"קראה אותו לדגל", קיבלה את עבודתו שוות הערך לעבודת מנהל
- 25 מחלקה אך היא מסרבת לשלם לו תמורה הראויה לעבודה כזו, הכל תוך ניצול
- 26 התובע ועשיית עושר ולא במשפט.
- 27 12. להלן עיקרי טענות הנתבעת:
- 28 א. התובע לא מונה כמנהל מחלקת הקריינים ולא יכול היה להתמנות לתפקיד זה
- 29 מאחר שהתובע אינו עומד בתנאי הסף למשרת מנהל מחלקת הקריינים, אשר
- 30 כוללים דרישה לתואר אקדמי בהתאם להנחיית השר הממונה על רשות השידור
- 31 שהוצאה ביום 16.7.04.
- 32 ב. בהתאם לנהלי רשות השידור, התובע לא יכול היה להתמנות אף במינוי בפועל
- 33 לתפקיד מנהל מחלקת הקריינים, שכן הנהלים קובעים שמי שממונה בפועל למשרה
- 34 חייב לענות על דרישות המשרה אליה או מתמנה בפועל.

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

תע"א 1913-09 פרי נ' רשות השידור - לישכה משפטית

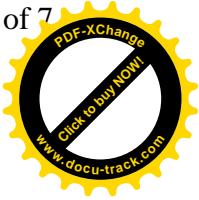
- 1 ג. בהתאם לכך, מעמדו של התובע בעת שמילא את המטלות של מנהל מחלקה הוא של
2 מי שנטל אחריות על מחלקת הקריינים, ללא מינוי פורמלי וללא מינוי בפועל, והכל
3 תוך הסכמה לכך שלא יתוגמל בהתאם לזכויות הניתנות למנהל מחלקה.
- 4 ד. התובע לא זכאי לדרגה 43 מעת שנטל על עצמו אחריות לניהול מחלקת הקריינים,
5 שכן הוא לא מונה למנהל מחלקת הקריינים ואף לא מונה במינוי בפועל לתפקיד
6 מנהל מחלקת הקריינים. ממילא הוא לא זכאי לדרגה 44 החל מ-1.3.07, מאחר
7 שתביעה זו מבוססת על האפשרות לקבל דרגה אישית מעל שיא התקן, אך תנאי
8 לכך הוא שהייה בדרגת השיא למשך שנתיים ותנאי זה אינו מתקיים בתובע.
- 9 ה. התובע יצא נשכר מכך שתנאי עבודתו ושכרו לא שונו לתנאים של מנהל מחלקה,
10 הואיל וקיבל גמול בעד עבודה בשעות נוספות החל מן השעה ה-121.5 לפי שבוע
11 עבודה של 4 ימים, ולא כנהוג לגבי מנהל מחלקה – החל מן השעה ה-169. בנוסף
12 לכך, חישוב ערך שעה לעניין שעות נוספות של קריין מבוסס על 28 שעות חודשיות
13 לעומת 35 שעות חודשיות למנהלים.
- 14 ו. לחילופין, זכאית רשות השידור לקזז את השעות הנוספות שקיבל התובע החל
15 מהשעה ה-121.5 עד השעה ה-168 סכום שחושב על ידי הנתבעת ל-151,470 ש"ח.
16 13. בתשובה לטענות הנתבעת, טוען התובע כדלהלן:
- 17 א. הנהל של השר הממונה על רשות השידור עניינו מכרזים ואין עניינו במינויים
18 בפועל.
- 19 ב. הנהל שעליו מבססת רשות השידור את טענתה לפיה אין למנות במינוי בפועל אלא
20 מי שמתמלאים בו תנאי הכשירות למשרה אליה הוא מתמנה בפועל, הוצא לאחר
21 מינויו של התובע ל"אחראי" על מחלקת הקריינים. בעת המינוי חל נוהל 102 של
22 רשות השידור ובו לא קיימת דרישה כזו.
- 23 ג. אין בסיס לטענת הקיזוז של הנתבעת הואיל ובפועל התובע מילא שני תפקידים –
24 של קריין מן המניין ושל מנהל מחלקת הקריינים.
- 25 **דינו והכרעה**
- 26 14. מקובלת על בית הדין עמדת הנתבעת כי לא עומדת לתובע עילת תביעה מכוח מינויו למשרת
27 מנהל מחלקת הקריינים או מכוח מינויו בפועל למשרה זו.
- 28 15. כמו כן, איננו מקבלים את טענת התובע לעילת תביעה מכוח הבטחה שניתנה לו.
- 29 16. עם זאת, אנו סבורים כי התובע הוכיח עילת תביעה לקבלת פיצוי בשל התנהגות חסרת תום
30 לב של הנתבעת כלפיו, בכל הנוגע למשך הזמן שבו מילא בפועל מטלות של מנהל מחלקה
31 מבלי לקבל תמורה הראויה לעבודה זו, בנוסף לעבודתו הרגילה כקריין. להלן נפרט את
32 מסקנתנו ואת שיעור הפיצוי שנפסוק לתובע בגין חוסר תום לב.
33
34

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

תע"א 1913-09 פרי נ' רשות השידור - לישיבה משפטית

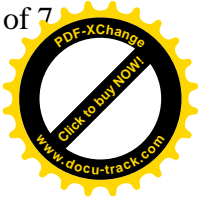
- 1 **טענות התובע למינויו למנהל מחלקת הקריינים ולמצער, למנהל המחלקה בפועל**
- 2 17. אשר לטענת התובע לעילת תביעה מכוח מינויו או מינויו בפועל לתפקיד מנהל מחלקת
- 3 קריינים:
- 4 18. בהתאם לסעיף 24(ב) לחוק רשות השידור, התשכ"ה-1965, תפקוד עובדי רשות השידור
- 5 והתקן שלו "יהיו כשל עובדי המדינה למקצועותיהם – בהתחשב באופיים המיוחד של
- 6 תפקידים המיוחדים לרשות בלבד". הסמכות לקביעת התפקוד והתקן נמסרה בסעיף 24(ב)
- 7 לחוק רשות השידור ל"שר" לפי הצעת הוועד המנהל, לאחר שיתיעץ עם שר האוצר.
- 8 19. סעיף 52 לחוק רשות השידור מסמיך את השר הממונה על ביצוע החוק להתקין תקנות
- 9 לביצוע, בהמלצת הוועד המנהל.
- 10 20. ביום 16.7.04 הוציא השר הממונה על ביצוע החוק הנחייה שכוללת את הדברים הבאים:
- 11 "בכל המכרזים למשרות ניהול ברשות השידור (כגון
- 12 מנהלי מחלקות, מנהל חטיבות, מנהלי מדיה
- 13 ותפקידים בכירים אחרים המקבילים לכל אחד
- 14 מהתפקידים הנ"ל, להלן – משרות ניהול) בדירוג
- 15 עיתונאות ועיתונאות הפקה, ייכלל מעתה ואילך תנאי-
- 16 סף לפיו נדרשת השכלה אקדמאית (תואר ראשון
- 17 לפחות), ולא ייכלל עוד במכרזים אלו תנאי-סף
- 18 המאפשר תחליף השכלה למי שצבר אי אלו שנות נסיון
- 19 או שנות ותק ברשות השידור או מחוצה לה, כבעבר...
- 20 עמדה זו מקובלת על יו"ר האיגוד הארצי של עיתונאי
- 21 ישראל ונציג אגודת העיתונאים בירושלים (...).
- 22 21. אין חולקים על סמכותו של השר הממונה על רשות השידור ליתן את ההנחיה האמורה,
- 23 וממילא נראה כי סמכות כזו נתונה לו מתוקף היותו ממונה על ביצוע החוק לפי סעיף 52
- 24 לחוק, לצורך הגשמת ההתאמה הנדרשת בסעיף 24(ב) לחוק של התפקוד והתקן של רשות
- 25 השידור לאלה הנוהגים לגבי עובדי המדינה (עסק 1003/04 **רשות השידור ואח' נ. אגודת**
- 26 **העיתונאים בירושלים ואח'**, (ניתן ביום 11.5.04).
- 27 22. בהתאם לכך, אין חולקים על כך שקיימת דרישת כשירות תקפה למשרת מנהל מחלקת
- 28 הקריינים שהיא קיומו של תואר אקדמי.
- 29 23. משלא מתקיימים בתובע תנאי הכשירות למשרה, אין מקום לקבוע שהתובע מונה למשרה,
- 30 ואף לו מונה, דין המינוי היה להיות מבוטל בשל אי קיום תנאי מתנאי הכשירות למשרה.
- 31 24. עמדת התובע כי מונה לתפקיד מנהל מחלקת קריינות אף אינה מתיישבת עם העובדה,
- 32 שאינה במחלוקת, שדרך המינוי למשרה היא באמצעות מכרז (פנימי או פומבי) ואין כל
- 33 מחלוקת שהתובע לא מונה לתפקיד בעקבות מכרז. נציין כי אין בטענת התובע לפיה מילא

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

תע"א 1913-09 פרי נ' רשות השידור - לישכה משפטית

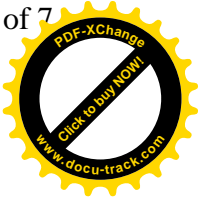
- 1 בפועל את כל התפקידים שמנהל מחלקת הקריינים ממלא (טענה המקובלת עלינו
2 כשלעצמה), כדי לשנות מתוצאה זו.
- 3 25. אף אין מקובלת עלינו טענת התובע כי הוא מונה ב"מינוי בפועל" לתפקיד מנהל מחלקת
4 הקריינים. בהתאם לנוהל 102 מיום 1.12.82 (נ/1), מינוי בפועל הינו לתקופה של 3 חודשים
5 בלבד, כפוף לסמכות הארכה לשלושה חודשים נוספים של הממונה על כ"א הדרכה ומינהל.
6 סעיף 1.10 לנוהל מאפשר למנהל המנגנון להאריך מינוי בפועל עד ל-12 חודשים. אין חולקים
7 כי לא ניתנו אישוריהם של הגורמים המוסמכים להארכת תקופת מינוי בפועל בעניינו של
8 התובע. בהתאם לכך, התקופה בה מילא התובע את תפקידי מנהל מחלקת קריינים חורגת
9 מהתקופה המרבית שבה ניתן לאשר מינוי בפועל, ועל כן לא ניתן לראות בתקופה זו כתקופה
10 בה התובע כיהן במינוי בפועל.
- 11 26. מעבר לכך, מקובלת על בית הדין טענת הנתבעת כי התובע הבין והסכים לכך שאין הוא
12 מתמנה במינוי בפועל לתפקיד מנהל מחלקת הקריינים, שכן הובהר לו כי לא יתוגמל
13 בהתאם לזכויות של מנהל מחלקה.
- 14 27. מן האמור לעיל עד כאן עולה כי לא קמה לתובע עילת תביעה לסעדים הנתבעים על ידו מכוח
15 מינויו או מינויו בפועל לתפקיד מנהל מחלקת קריינים.
- 16 **טענת התובע לעילת תביעה מכוח הבטחה**
- 17 28. גם טענת התובע כי הובטח לו כי יוסדר עניין העסקתו בתנאים של מנהל מחלקה אינה
18 מקימה לו עילת תביעה. התובע מסתמך על מכתביו של מנהל חטיבת הביצוע, מר מוטי
19 אמיר, אך במכתבים אלה הובעה עמדתו של מר אמיר שיש הצדקה לאשר לתובע תנאים של
20 מנהל מחלקה, אך אין הם מעידים על הבטחה של גורם כלשהו בעל סמכות ברשות השידור
21 לאשר לתובע תנאים של מנהל מחלקה.
- 22 29. בהתאם לכך, אף דין טענת התובע לזכאותו לסעדים הנתבעים על ידו מכוח הבטחה –
23 להידחות.
- 24 **חוסר תום לב**
- 25 30. כאמור, אנו סבורים שהתובע הוכיח קיומה של עילת תביעה לפיצוי בגין התנהגות הנתבעת
26 כלפיו שאינה בתום לב. במה דברים אמורים?
- 27 31. לדעתנו, רשות השידור נהגה בחוסר תום לב כלפי התובע בכך שהטילה עליו את המטלות של
28 ניהול מחלקת הקריינים תוך הבטחה כי מדובר בתקופה זמנית עד לפרסום מכרז, אך בפועל
29 לא יצאה למכרז תוך זמן סביר. כך אירע שהתקופה שבה התובע ביצע בפועל את המטלות
30 של מנהל מחלקה, מבלי לקבל תמורה הראויה לכך, התארכה מעבר לתקופת ביניים סבירה.
- 31 32. אנו סבורים שיש במכלול התנהגותה של רשות השידור בעניין זה משום **שימת מכשול בפני**
32 **עינוב**, במובן של ניצול חולשה של עובד באופן לא הוגן. עובד אשר מוצע לו לקבל עליו בפועל
33 מטלות של מנהל מחלקה, גם אם מובהר לו שלא יתוגמל בהתאם להטבות להן זכאי מנהל
34 מחלקה, עשוי להתפתות להיענות להצעה מתוך ציפייה שהיענות לבקשת המעביד תקנה לו

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

תע"א 1913-09 פרי נ' רשות השידור - לישכה משפטית

- 1 יתרון בהתמודדות עתידית על תפקיד המנהל. ממכלול עדותו של התובע עולה כי הלך
2 מחשבתו בעניין זה היה בהתאם לכך (פרוטוקול דיון מיום 22.9.11, עמ' 2, שורות 13-32 וכן
3 בעמ' 4, שורות 19-25).
- 4 **33. אנו סבורים שדברי הרמב"ם בהלכות שמירת הנפש יב', הלכה יד', שבהם ניתן פירוש**
5 **למצוות "לפני עיוור לא תיתן מכשול", ממחייבים את חוסר ההגינות והיעדר תום הלב**
6 **שבהתנהגות רשות השידור כלפי התובע. הרמב"ם כותב "וכן כל המכשיל עיוור והשיאו עצה**
7 **שאינה הוגנת או שחזק ידי עובר עבירה, שהוא עיוור ואינו רואה דרך האמת מפני תאוות**
8 **לבו, הרי זה עובר בלא תעשה, שנאמר "ולפני עיוור לא תיתן מכשול".**
- 9 **34. הנמשל הוא שרשות השידור "השיאה לתובע עצה שאינה הוגנת" וניצלה את החולשה**
10 **שגרמה "תאוות לבו" של התובע להרשים את הממונים עליו ביכולותיו הניהוליות ובכך**
11 **לזכות ביתרון בהתמודדות עתידית על ניהול המחלקה. כך גרמה רשות השידור לתובע**
12 **להמשיך לבצע בפועל את המטלות של מנהל מחלקה מבלי לקבל את התמורה הראויה לכך,**
13 **במשך תקופה ארוכה ואילו רשות השידור קיבלה מהתובע עבודה שוות ערך לעבודת מנהל**
14 **מחלקה מבלי לשלם לו את התמורה הראויה לעבודה זו.**
- 15 **35. לעניין זה אנו מדגישים כי מקובלת עלינו עדויות התובע בתצהירו (סעיף 9) ובחקירתו**
16 **הנגידת (עמ' 2, שורות 1-4), אשר לא נסתרו, כי לא הובהר לו בעת שהתבקש "ליטול**
17 **אחריות" על מחלקת הקריינים שבשל כך שאין לו תואר אקדמי לא יוכל לקבל מינוי בפועל**
18 **ובכך לזכות, ולו באופן זמני, בהטבות הנלוות לתפקיד מנהל מחלקת הקריינים. רשות**
19 **השידור לא הביאה לעדות עד כלשהו שהיה ביכולתו לסתור טענה זו של התובע.**
- 20 **36. משקבענו שרשות השידור נהגה בחוסר הגינות ובחוסר תוך לב כלפי התובע, עלינו לקבוע את**
21 **שיעור הפיצוי שנפסוק לו בגין זאת.**
- 22 **37. לדעתנו, הפיצוי הראוי אינו צריך להתבסס על תביעת התובע להפרשי השכר משום שיהיה**
23 **בכך עקיפה של דרישות התקן של רשות השידור.**
- 24 **38. אנו סבורים שהבסיס לקביעת היקף הפיצוי שיש לפסוק לתובע הוא אומדן הלוקח בחשבון**
25 **את התקופה הארוכה בה התובע מילא בפועל מטלות של מנהל מחלקת הקריינים מבלי**
26 **לקבל תמורה הראויה לכך, בשים לב לכך שאין מחלוקת שעבודת התובע הייתה מוערכת.**
27 **כמו כן יש להתחשב בעובדה שהתובע הסכים, עם קבלת "האחריות" לניהול מחלקת**
28 **הקריינים, שלא להיות מתוגמל בהתאם לכך והמשיך בביצוע אותן מטלות חרף אי אישור**
29 **הפניות להסדרת מעמדו כמנהל מחלקה.**
- 30 **39. אנו סבורים שחיוב רשות השידור לשלם לתובע פיצוי כולל בגין חוסר תוך לב בסך 40,000 ₪**
31 **הינו פיצוי מאוזן וראוי בנסיבות העניין, הלוקח בחשבון את השיקולים הנזכרים.**
- 32 **40. אשר לטענת רשות השידור לקיוו בגין תשלום תמורת שעות נוספות לתובע על בסיס שבוע**
33 **עבודה של קריין לעומת שבוע עבודה של מנהל מחלקה, מקובלת עלינו תשובת התובע כי**
34 **העובדה שהוא מילא בפועל את תפקידיו כקריין במקביל לביצוע המטלות המוטלות על**

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

תע"א 1913-09 פרי נ' רשות השידור - לישכה משפטית

- 1 מנהל מחלקת הקריינים, מצדיקה את חישוב השעות הנוספות שקיבל על בסיס שבוע עבודה
2 של קריין ושומטת את הבסיס לטענת הקיזוז.
- 3 41. סיכומו של דבר : תביעת התובע להעלאה בדרגות ולהפרשי שכר מכוח מינויו או מינויו בפועל
4 למנהל מחלקת הקריינים ומכוח הבטחה להסדרת מעמדו כמנהל המחלקה, דינה להידחות.
5 עם זאת, אנו מקבלים את תביעת התובע לפיצויים בשל חוסר תום לב והגינות ביחסי עבודה.
6 **סוף דבר**
- 7 42. רשות השידור תשלם לתובע פיצוי בסך 40,000 ש"ח, תוך 30 ימים.
8 43. כן תישא רשות השידור בשכ"ט התובע בהליך בסך 5,000 ש"ח, תוך 30 ימים.
9 44. זכות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה תוך 30 ימים מיום המצאת פסק הדין לצדדים.
10
11 ניתן היום, י"ג סיון תשע"ב, 3 ביוני 2012, בהעדר הצדדים.
12

13
14

דניאל גולדברג
דניאל גולדברג, שופט

דניאל גולדברג

נציגת ציבור ציפי בר

נציג ציבור תמיר ברשד

דניאל גולדברג, שופט

נציגת ציבור ציפי בר

נציג ציבור תמיר ברשד

15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29